

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 184 alin. (1) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și pentru modificarea art. 216 alin. (6) din Legea învățământului superior nr. 199/2023

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 184 alin. (1) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și pentru modificarea art. 216 alin. (6) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.36/03.02.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D47/04.02.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea prevederilor Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și ale Legii învățământului superior nr. 199/2023 în scopul limitării la cel mult 5 ani consecutivi a dreptului cadrelor didactice de rezervare a postului sau a catedrei pe durata ocupării de către acestea a unor demnități sau funcții publice.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. n) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Pentru asigurarea unei interpretări unitare a dispozițiilor propuse, recomandăm reanalizarea acestora, precum și a celorlalte

alineate din cuprinsul articolelor propuse spre modificare și, eventual, completarea lor în sensul clarificării **efectelor expirării perioadei de rezervare a postului didactic/catedrei asupra contractului individual de muncă**. Pentru o soluție completă, ar fi necesară o reglementare clară a relației dintre rezervarea postului didactic/catedrei, suspendarea contractului individual de muncă și efectele expirării termenului de 5 ani, astfel încât să fie evitate interpretările contradictorii.

Astfel, **art. 184 alin. (1)** din Legea nr. 198/2023, ale cărei prevederi sunt aplicabile și cadrelor didactice aflate în situațiile prevăzute la alin. (2), (4) și (7) ale articolului respectiv, prevăd dreptul acestora la **rezervarea postului didactic sau a catedrei**.

În mod similar, **art. 216 alin. (6)** din Legea nr. 199/2023, care se aplică și cadrelor didactice didactice/de cercetare aflate în ipotezele prevăzute la alin. (7) și (8) ale aceluiași articol, prevăd dreptul acestora la **rezervarea postului didactic**.

Pe de altă parte, potrivit **art. 50 lit. d)** din Codul muncii:

„Contractul individual de muncă se suspendă de drept în următoarele situații:

...

d) exercitarea unei funcții în cadrul unei autorități executive, legislative ori judecătorești, pe toată durata mandatului, dacă legea nu prevede altfel;”.

Textul din Codul muncii se referă la „durata **mandatului**”, prin urmare, vizează numai funcțiile de **demnitate publică**, nu și alte funcții de specialitate specifice, așa cum prevăd cele două texte de lege propuse spre modificare. Pe de altă parte, cele două legi nu conțin o prevedere expresă referitoare la suspendarea contractului individual de muncă pe perioada exercitării funcțiilor enumerate.

Din interpretarea altor alineate, rămase nemodificate, conținute de cele două articole asupra cărora se intervine legislativ, rezultă că **rezervarea postului nu este o formă de suspendare a contractului individual de muncă, ci un efect specific al celor două legi ale învățământului** care poate însoți suspendarea acestuia.

Astfel, potrivit art. 184 alin. (6) și (10) din **Legea nr. 198/2023**:

„(6) Personalul didactic are dreptul la suspendarea activității didactice, cu rezervarea postului sau a catedrei, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copiilor cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani, conform prevederilor legale în vigoare. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau reprezentanții legali.

...

(10) *Personalului didactic titular în învățământul preuniversitar care beneficiază de pensie de invaliditate, stabilită în condițiile legislației în vigoare, i se va **rezerva** catedra/postul didactic pe durata invalidității. Contractul individual de muncă este **suspendat** până la finalizarea procedurilor de autoritățile competente, pentru constatarea schimbării gradului de invaliditate sau redobândirea capacității de muncă. Rezervarea catedrei/postului didactic încetează de la data emiterii de către autoritățile competente a deciziei prin care se constată pierderea definitivă a capacității de muncă*”.

Art. 216 alin. (17) din **Legea nr. 199/2023** conține o dispoziție similară art. 184 alin. (6) din Legea nr. 198/2023:

„(17) *Personalul didactic/de cercetare are dreptul la **suspendarea** activității didactice, cu **rezervarea** postului, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap, conform prevederilor legale. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau susținătorii legali*”.

Prin urmare, considerăm că rezervarea postului este o noțiune distinctă de suspendarea contractului individual de muncă. Întrucât cele două legi ale învățământului sunt legi speciale, în lipsa unor prevederi exprese referitoare la suspendare, ar urma să se aplice dispozițiile din Codul muncii, care reprezintă legea generală. Însă, așa cum am menționat, art. 50 lit. d) din Codul muncii nu acoperă toate situațiile pentru care legile învățământului dispun rezervarea postului. Ca atare, apreciem că este necesară și reglementarea suspendării de drept a contractului individual de muncă pentru situațiile ocupării funcțiilor enumerate.

Lipsa unei dispoziții exprese referitoare la suspendarea contractului individual de muncă și imposibilitatea aplicării dispozițiilor art. 50 lit. d) din Codul muncii pentru toate situațiile prevăzute de normele care reglementează rezervarea postului ar putea conduce la concluzia că aceste norme ar reglementa implicit și suspendarea contractului de muncă, întrucât rezervarea postului are ca premisă suspendarea acestuia. Dacă norma nu ar fi interpretată astfel, ar însemna că aceasta nu s-ar putea aplica unora dintre categoriile de beneficiari, ceea ce ar fi contrar regulii potrivit căreia normele se interpretează în sensul în care ar produce efecte juridice.

Pe de altă parte, interpretarea potrivit căreia suspendarea contractului individual de muncă ar fi implicit prevăzută de normele care reglementează rezervarea postului ridică probleme în contextul limitării perioadei de rezervare a postului/catedrei la cel mult 5 ani, deoarece, într-o interpretare teleologică, prin raportare la scopul menționat în Expunerea de motive, rezultă că se urmărește strict

limitarea perioadei de rezervare a postului, nu și a perioadei de suspendare a contractului individual de muncă.

În acest caz, se pune întrebarea dacă, la expirarea perioadei de 5 ani, încetează doar obligația instituției sau unității de învățământ de a rezerva postul, însă contractul individual de muncă rămâne în continuare suspendat pe perioada exercitării mandatului care a stat la baza suspendării, sau dacă, odată cu expirarea respectivei perioade, încetează și suspendarea contractului individual de muncă și, pe cale de consecință, cadrul didactic urmează să revină la locul de muncă în temeiul contractului. În acest context, dacă respectivul cadru didactic ocupă o funcție publică dintre cele enumerate, se pune și întrebarea ce efecte ar avea expirarea termenului de 5 ani asupra raportului său de serviciu.

Față de cele de mai sus, pentru asigurarea clarității și previzibilității legii, cerințe impuse de necesitatea respectării art. 1 alin. (5) din Constituție, recomandăm atât revederea soluțiilor legislative preconizate, cât și completarea instrumentului de prezentare și motivare.

5. Referitor la limitarea perioadei de rezervare a postului didactic sau a catedrei la cel mult 5 ani consecutivi, este de analizat dacă acest termen nu este prea restrictiv, având în vedere că există și **mandate cu o durată mai lungă de 5 ani**. De exemplu, potrivit art. 11 alin. (7) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, durata mandatului membrilor Consiliului Național al Audiovizualului este de 6 ani.

6. Totodată, semnalăm că art. 184 alin. (1) din Legea nr. 198/2023 este aplicabil și normei prevăzute la alin. (7) al articolului respectiv. Or, ipoteza normei respective este diferită de cele prevăzute la alin. (1), (2) și (4), întrucât vizează *„personalul didactic titular cu contract pe perioadă nedeterminată care îndeplinește serviciul militar la declararea mobilizării totale sau parțiale, a stării de război, respectiv la instituirea stării de asediu sau de urgență”*. Prin urmare, recomandăm revederea normei respective.

7. La **titlu**, pentru evitarea repetiției termenului „modificarea”, sugerăm ca expresia „precum și pentru modificarea art.” să fie redată sub forma „precum și a art.”.

La **partea introductivă a art. I** și, respectiv, a **art. II**, data Monitorului Oficial va fi redactată sub forma „5 iulie 2023”.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 59/18.02.2025

L. nr. 199/2023

M. Of. nr. 614/5 iul. 2023

Legea învățământului superior

1. promulgată prin D. nr. 976/2023 M. Of. nr. 614/5 iul. 2023
Decret privind promulgarea Legii învățământului superior

2. modificări prin O.U.G. nr. 72/2023 M. Of. nr. 792/1 sep. 2023
Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative în domeniul educației, precum și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ *modifică art. 57 alin. (2), art. 98 alin. (4) și art. 128 alin. (12), (13) și (16)*
aprobată cu modificări și L. nr. 427/2023 M. Of. nr. 2/3 ian. 2024
completări prin

3. completat prin O.U.G. nr. 115/2023 M. Of. nr. 1139/15 dec. 2023
Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene *introduce alin. (19) la art. 260*

Prevederile art. LIII intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024, cu următoarele excepții: a) pct. 12 referitor la dispozițiile art. 26 alin. (1) lit. d) și f), pct. 27 referitor la dispozițiile art. 45 alin. (14), pct. 52, 58, 89, 92, 105, 113 intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei ordonanțe de urgență; b) pct. 116 intră în vigoare începând cu data de 1 a lunii următoare datei de la care România este autorizată să aplice o măsură specială de derogare de la dispozițiile Directivei 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, cu modificările și completările ulterioare; c) pct. 128 și 129 intră în vigoare la data de 18 ianuarie 2024; Prevederile art. LVI alin. (3) intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024; Prevederile art. LXIV, pct. 7 intră în vigoare la 10 zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I;

4. modificări prin L. nr. 427/2023 M. Of. nr. 2/3 ian. 2024
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2023 pentru modificarea unor acte normative în domeniul educației, precum și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 72/2023; modifică art. 211 alin. (26) și art. 259*

5. modificări prin L. nr. 98/2024 M. Of. nr. 356/16 apr. 2024
Lege pentru modificarea art. 9 alin. (1) din Legea învățământului superior nr. 199/2023 *modifică art. 9 alin. (1)*

6. modificări prin O.U.G. nr. 95/2024 M. Of. nr. 614/29 iun. 2024
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii învățământului superior nr. 199/2023 *modifică art. 45, art. 46 alin. (1), art. 61 alin. (6) lit. b), art. 66, art. 69 alin. (8), art. 128 alin. (13), art. 180 alin. (4) lit. a), art. 264, modifică pct. 51 de la anexă; introduce alin. (4') la art. 17, alin. (8) la art. 150, alin. (5) și (6) la art. 219*

7. modificări prin O.U.G. nr. 112/2024 M. Of. nr. 959/25 sep. 2024
Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative *modifică art. 33 alin. (6) și (7), art. 61 alin. (6), art. 63 alin. (5)*

8. completat prin

L. nr. 287/2024

M. Of. nr. 1159/20 nov. 2024

Lege pentru completarea art. 49 din Legea învățământului superior nr. 199/2023 *introduce alin. (1') la art. 49*

9. modificări prin

O.U.G. nr. 156/2024

M. Of. nr. 1334/31 dec. 2024

Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal- bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene *prevederile art. 147 din se aplică începând cu anul 2026; modifică art. 260 alin. (19) - cu referire la prevederile art. 216 alin. (19) referitoare la asigurarea pentru cadrele didactice și de cercetare din instituțiile de învățământ superior de stat, la data încetării de drept a contractului individual de muncă în urma pensionării, a două salarii raportate la ultimul salariu de bază, se aplică începând cu anul universitar 2026—2027*